

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

22 de Setembre de 1902

SETÉ ANIVERSARI

DE LA MORT DE

IGNOCENT LÓPEZ BERNAGOSI

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

DEDICA AQUEST RECORT

á la memoria de son inolvidable fundador

FORASTERS

El diari concert de bombo que la prempsa local dedica desde primers de mes á las festas de la Mercé ha produhit els seus naturals efectes: mitj Catalunya's prepara, segóns noticias, á venir á Barcelona.

Aixó, á més de evidenciar el poder incontrastable del paper imprés, demostra que 'ls pagesos no badan.

—La ciutat comtal fa festas—s' han dit ells,— com ab tan plausible motiu las companyías ferrocarrileras fan en els preus del viatge una rebaixa que Deu n' hi dó, á Barcelona falta gent.

¿Per veure las festas?... ¡Cál! Per aprofitar la ganxa de la rebaixa y arreglar de passada algún assumpto particular que feya temps que tenían rumiat, pero que no 'l portavan á cap, esperant l' anunci d' una *ida y vuelta* ben barata y valedera per sis ó vuyt días.

En efecte: entretinguinse, si ocasió tenen de ferho, en interrogar als forasters que durant la próxima senmana se 'ns plantarán aquí, y veurán vostés com, ben escorcolladets, resultarà que la mitat y 'ls altres venen á Barcelona ab segóns fins.

L' un vé perque té un baylet que al poble no fá més que gandulejar y perdre 'l temps, y vol mirar si 'l coloca aquí d' aprenent adroguer, ó mantegayre, ó lacayo, ó qualsevol ofici una mica lluhidet.

L'altre acompanya á una mossota que allá dalt no es bona per res com no sigui per ballar els diumenges y menjarse mitj pa tots els días, y tracta de posarla á servir en una casa de gent de bé que li treguin la son de las orelles, la vesteixin, la mantinguin y li donguin per comensar tres ó quatre duros de mesada.

Aquest ha baixat perque ha sentit á dir que á Barcelona venen uns llums d' un gas que un hom mateix se 'l pot fer, y dona molta més claror y no costa tant com el petroli.

Aquell perque vol probar si enviant aquí directament las patatas que cull ne treu més partit que ventlas á uns traficants que van á Granollers, que solen comprárlashi á mitat de preu... y devegadas las hi quedan á deure.

Y com aquests, demanin. Trobarán el pagés que, ab l' excusa de las festas, vé perque un metje dels bons li miri la freixura, que fá temps que la té tota trasbalsada;

El que porta l' idea d' averiguar cóm s' ha de fer perque quan el noy li entri á la quinta pugui passar per inútil;

El que 's proposa veure si trobará un dentista que per pochos quartos li arregli una dentadura de *quita y pon*, ben reforsada, encare que sigui venturera;

En una paraula; tots els que necessitan, buscan ó projectan alguna cosa, y que guapo guapo haurían deixat de venir, per festas que s' haguessin anunciat, si aquest anunci no hagués anat de parella ab el de la consabuda rebaixa de trens.

Pero, es lo que á bon segur dirán els patrocina-dors de la *juerga* que dimecres ha de comensarse: —*Hágase el milagro...*

Per més que 'l consol no es gayre ortodoxo, no seré jo qui l' impugni. Conformes de tota conformitat. Fassis el miracle, encare que 'l fassi el diable. Vinguin forasters, encare que la seva vinguda no tingui ab las festas més relació que la de la seva conveniencia.

El que posa una gabia paradora ¿qué n' ha de fer

que 'ls aucells hi entrin pel panís ó per l' aygua del abeurador?... ¡Mientras hi entrin!

Lo empipador es quan, com molts vegadas succeheix, hi entran, beuhen, menjan... y tornan á empendre 'l vol, sense deixar dintre de la gabia ni una trista ploma...

En mitj de tot aixó, els que á horas d' ara no las tenen *todas consigo* son els barceloníns que, ab més ó menos motiu, temen veure's dintre de poch la casa invadida pels forasters.

Respecte á alguns, no negaré que la creu que las circunstancias els plantan al demunt es tan pesada com inmerescuda. Ningú es responsable de tenir escampats per aquestas montanyas uns quants cosins, cunyats ó nebots, que després de no haverse recordat d' ell en tota la vida, se creuhen avuy en l' imprescindible deber de venir á ferli una visita... de vuyt días, omplintli 'l pis de donas, criaturas, cistells y escupinadas.

Pero, per lo que toca á molts altres, cap ocasió tan bona com aquesta pera recordarlos que «qui no vulgui pols, que no vaji á l' era.»

¿Qué han fet ells durant aquest estiu? Ab el cómodo pretext de que aquí no s' hi podia viure de calor, s' han presentat á casa del oncle de Masquefa ó del cosí de Prats del Rey, y allí s' han estat com uns patriarcas tres, quatre, cinch senmanas, tot el temps que han tingut per convenient, menjantse las gallinas del cosí y del oncle, pelantlos els presseguers, escurantlos las pereras, deixantlos sense virám al corral ni pámpols á las vinyas.

Donchs qui está á las maduras, qu' estigui á las duras.

L' hora de la venjansa del oncle y del cosí ha arribat, y si aquesta 'ls sembla dura é implacable, recordin quánt durs é implacables van estar també ells ab el celler del cosí y ab el rebost del oncle.

Y donchs ¿qué 's figuravan? ¿Que 'ls parents no tenen memoria? ¿Que tot alló que 'ls davan els ho davan de bon grat y que la rialleta qu' en sos llabis veyan á tothora estereotipada era leal y sincera y filla de l' alegría de tenirlos á vostés allí?

Ara 'ls ho dirán de gorras. La rialleta dels seus parents, rectament interpretada no volía dir més que aixó: —Menjeu, beveu, atipeuvos, destruhíunos l' hort y la vinya, que ja las pagarén totas plegadas. Quan siguem á las festas de la Mercé, ja veuréu quína plaga us caurá á sobre. ¡Ni la llagosta, ni la filoxera, ni 'ls recaudadors de contribucions!...

¿Veuhen? A mí aixó no pot succehirme. Com que durant l' estiu no hi anat á menjarme 'ls pollastres ni la fruyta de cap parent, ni á passar vuyt días en lloch, ni á donar molestia á ningú, no es tampoch fácil que ningú vingui á donarme malas festas.

No obstant, com al món hi ha gent tan fresca, per lo que pogués succehir, ja tinch la defensa preparada.

De la mateixa manera que per Nadal poso á la porta del pis un lletrero que diu: *No se admiten felicitaciones*, penso aquests días enganxarn'hi un que dirá:

NO SE ADMITEN FORASTEROS

Com més amichs més clars. ¿No 'ls sembla?

A. MARCH

LA PLASSA DE CATALUNYA

A UN AMICH DE FORA

SONET

No hi vinguis, amich meu, á Barcelona.
 No hi vinguis si no vols morir de pena.
 No hi vinguis, perque aquí, hi ha cada nena
 que 't robará 'ls sentits de tan bufona.
 Si hi vens y per distreure't una estona
 á la Rambla te 'n vas, la veurás plena
 de sers angelicals, y alló es cadena
 que als faltats de carinyo 'ns apresona.
 Mentre 't sembli un jardí de flors preuhadas
 respirarás amor y poesia.

Mes, quan te sembli harem rublert de fadas
 que tot just pots mirar, melancolia
 notarás en ton ser; y, iqué vegadas
 malehirás, de quan vas vindre 'l díal

PERE LLAVERIA ESTIVILL

ESTIUHEJANT

(ULTIM)

BAGNERES DE LUCHON.—LOURDES.

No es tentador tornar pel mateix camí per hont s' ha anat á la Vall de Arán, quan á una hora y mitja de Lés (en carruatje) s' hi troba una estació—la de Marignac-Saint Beat—qu' enllassa ab totas las líneas ferreas d' Europa, y per lo tant ab las de Barcelona. ¿Quí 'ns fa anar pas á pas en mula, podent anar en tren? ¿Quí 'ns fa escalar ports y montanyas, haventhi túnels que las atravessan.

Donarém, donchs, la volta per Fransa, canviant las pessetas ab franchs qu' es un negoci rodó com el de 'n Robert ab las cabras y una vegada que hi siguém, reculant una mica, anirém á treure 'l nás á Luchon y 'ns allargarém fins á Lourdes, sitis prou coneguts, pero sobre 'ls quals un desitja rebre'n una impresió personal, encare que sigui rápida, casi cinematográfica.

Bagneres de Luchon es una ciutat d' hòtels, chalets y casas que llogan cambras, podent donar alberch á 15 000 forasters á la vegada, y estrenyentse una mica fins á 20.000. Ocupa una situació deliciosa en la vall del riu Pique, afluent del Garona, junt á la confluencia del One ab el primer. Allá s' ha anat escampant la població ab tota comoditat, sobre una superfície cuberta de parchs y jardins, y creuhada d' ombrívols passeigs. Las altas montanyas pirenycas l' arredossan amorosament, y al-

—Pero, senyor, aixó és una plassa ó un mostruari de llumaneras?

gunas valls secundaries com la de Lys y de Oó l' enjayan ab un sens fí de bellesas naturals, cascates y llachs, espessos boscos y pichs aspres y alterosos tots cuberts de neu.

A la ciutat, la llimpiesa ratllant en pulcritut es la nota característica; á la campinya las bonas carreteras y 'ls excelents camins convidan á anar á admirar las obras espléndidas de la naturalesa, ab el vestit de las festas. La salvatge rustiquesa del Pallars y de la Vall de Arán contrasta ab l' acicalament de unas terras no menos hermosas, pero esmeradament urbanizadas.

Per aixó hi va la gent, y n' hi compareixen de totes las parts del mon. Molts potentats dels que passen l' hivern á Nissa, Mónaco y Montecarlo, al arribar l' estiu se trasladan á Bagneres de Luchon, ahont hi troban una temperatura dolça, unas ayguas fresquíssimas y ocasió d' escampar franchs y lluhí 'l rumbo.

Las termas, que son verament monumentals y reuneixen tots els medis hidroterápichs coneguts, brindan ab la curació ó un alivi als malalts que necessitan el tractament sulfurós; y el Gran Cassino ofereix totes las seduccions. inclosas las del joch y la de las donas guapas, als que tenen franchs per gastar y humor per divertir-se. De manera que tothom hi troba lo que necessita, haventhi qui busca la salut perduda, al costat de qui no repara en arriscarse á pérdrela.

Els passeigs, en especial las avingudas d' Etigny, presentan durant el día una animació extraordinaria, ab la gent que s' hi passeja y la que surt á excursionar, utilisant tots els medis de locomoció, desde l' animal de sella, al automóvil. Els cotxers vestits ab hermilla roja y un barret d' ala apuntada com els dels nostres mosos d' Esquadra y 'ls arriars que quan no portan el látigo en ban tolera 'l fan petar ab un brillo extraordinari, creguin que hi tenen ben bé la vida: no paran en tot el día y 'ls seus serveys son bastant cars.

En els hòtels y restaurants s' hi menja bé, que ja es sabut que 'ls francesos en quant á cosas del paladar no tenen rival: alguns, pera major regalo, paran la taula á la sombra dels grans arbres dels Parchs interiors, filtrantse pel rematje la llum del sol.

Y aixís estiuhejan els favorecuts per la fortuna, en una estació que ha arribat á ser de totes las del Pirineu, la predilecta y que á forsa de comoditats y de atractius sab conservar la seva distingida clientela...

A mí m' agrada; pero no m' entusiasma. Prefereixo la vida lliure en els llochs solitaris, de cara á cara ab la Naturalesa. en tot son esplendor primitiu. ¡Qué petit resulta l' home comparat ab ella, y qué migrats tots els

artificis de la moda, al costat dels pichs de las montanyas, dels rius que s' esmunyan escumejant y dels boscos ombrius, poch menys que impenetrables!...

Pero per artifici, Lourdes.

Tothom coneix l' historia de aquella pastora iluminada, que pretengué que la Verge se li havia aparegut, dihentli: — *Je suis l' Inmaculée.*

Sense que aquesta aparició tingui l' ingenuitat llegendaria de tantas y tantas com donan rahó de ser á la existencia de un sens fí de santuaris espargits per tota la cristiandat desde temps remotíssims, el de Lourdes, en menos de mitj sigle, ha passat al davant de tots. ¿Cóm s' explica aquest éxit tan ràpit, tan inmens?

Arribeuvos á Lourdes y ho compendreu desseguida.

Lourdes es un centre de negoci explotat hábilment pel geni francés, qu' en materia de *reclame* no hi ha qui 'l guanyi Tant es avuy en plena *Republique démocratique socialiste et laique*, com fou en els últims temps del imperi napoleónich. Els moltons de Panurgo de la fé hi acuden á remadas: las remadas xicas han atret á las grossas, y las grossas á las colossals. El catolicisme, en la segona meytat del sigle XIX va crear la seva Meca, rival de la dels mahometans, y la Meca francesa ha acabat per obtenir fama universal, desde que 'l clero de tot lo mon s' ha posat decididament al servey dels explotadors del negoci.

La vila vella, incrustada en un turó, que serveix de sustentácul á un antich castell, sembla mirar assombrada á la ciutat nova, qu' extén en las riveras del Gave sos moderns edificis, sos grans hòtels, sos hospicis, sos hospitals, y 'l centre de la devoció que radica en un repetje de montanya, sobre la qual s' aixeca la triple iglesia: ó siguin tres iglesias l' una dessobre de l' altra, ab grans escalinatas y rampas d' accés, y á un costat, enfront del riu, la gruta de l' aparició tota fumada per la munió de ciris que hi creman sempre, las piscinas ahont son sumerjits els malalts y una renglera de fonts, per l' istil de las de l' Espluga, sols que, al revés d' aquestas, no son de raig contínuo. Aixó sí, l' aygua es molt fresca.

Aquell siti es el centre de las peregrinacions, dels exercicis devots y dels pretesos miracles, consistentes en la curació de alguns malalts. A la Verge de Lourdes, ab tot y ser feta per un escultor conegut, y no tenir per consegüent el mérit de altrás antigüas imatjes que 's donan com obra dels ángels ó del evangelista Sant Lluch, li fan exercir la Medicina, sinó ab éxit, com pretenen els

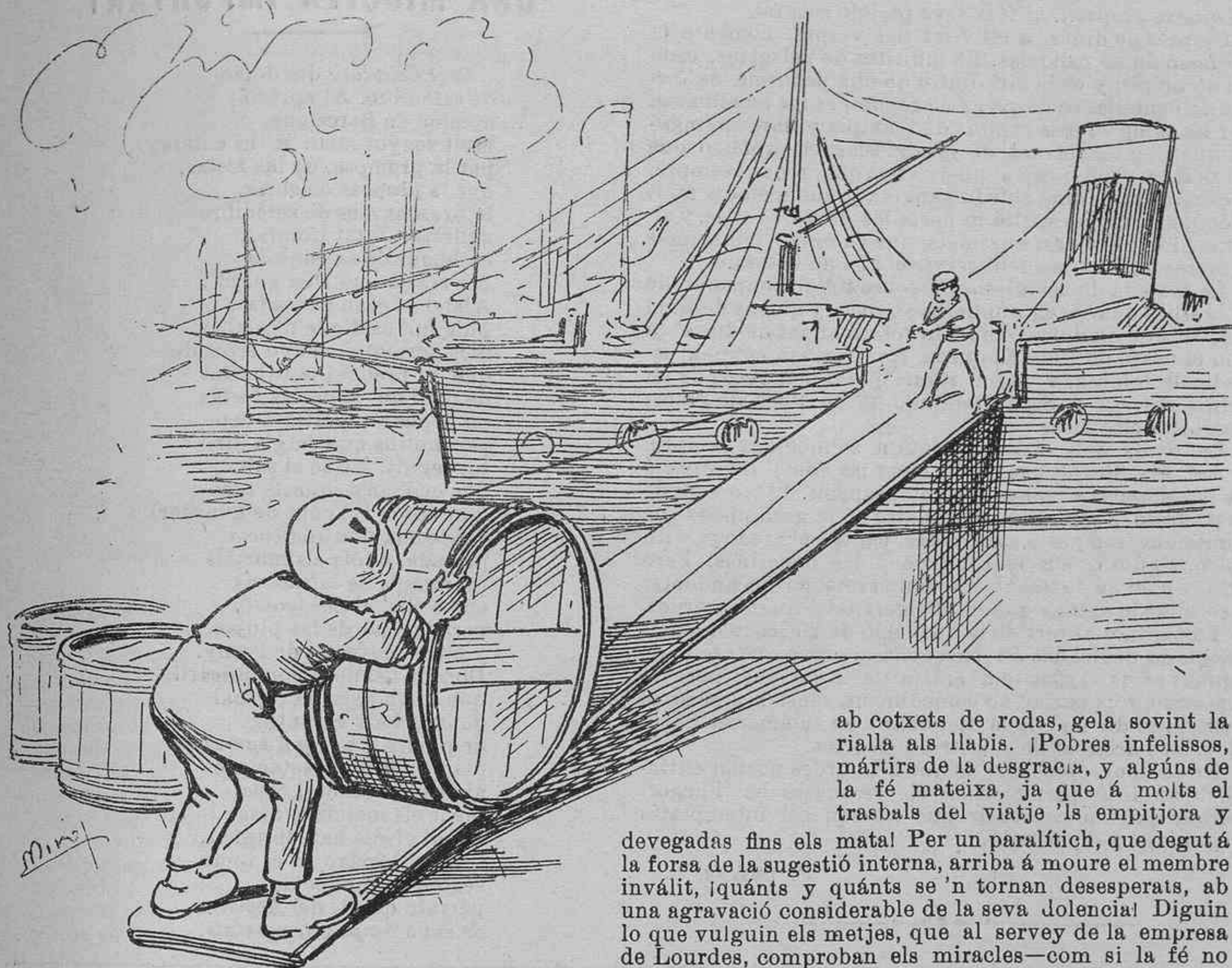
ELS XINOS DEL CARRER DE LA BOQUERIA

—¿Es aquí que diu qu' hem de servir d' adorno?
—Sí, senyors; poden passar: aviat els penjarán.

H. H. H.

DESEMBARCH

—¿Ja sabs qué hi ha aquí dintre, Xato?... Civils.

seus devots, ab considerable profit, com han de reconeixer fins els més incréduls. ¡No son poch els milions de franchs que 's quedan en aquella terra, ab els 700 ó 800.000 forasters que tots els anys la visitan! ¡Y que no 'n saben d' explotarlos els paisans de la Bernadette! ¡Y ella, en cambi, va morir en un convent, ben jova per cert, mentres dos dels seus germans á penas si varen poder alzar el cap, l' un ab una casa de dispesas y l' altre ab una botiga de quincalla mística, com tantas n' hi ha á la vila, contantsen' hi carrers enters! Pero ¡qué s' hi ha de fer! La Verge miraculosa s' haurá descuidat de protegir als parents de la que va portar á Lourdes las gallinas dels ous d' or.

Pelegríns á Lourdes no n' hi faltan may: n' hi hauria cosa de quatre ó cinch mil quan jo vaig arribarhi. Aixís s' explica que ab tants remats, els carrers siguin polsosos, ben al revés dels de Luchon, nets com una patena. Hi ha que veure á aquella bona gent, tots ab una insignia penjada al pit segons el punt de la seva procedencia, y aconvoysats á collas per sos respectius pastors espirituals. Las donas —y no dich el *bello sexo*, porque la major part son lletjas —forman la inmensa majoria, demostrant que faldillas y sotanas fan sempre bona lliga. ¡Y quinas caras se veuen, y quina indumentaria! El fisiólech Gall que sigüés viu, trobaria en els rostres dels pelegríns de Lourdes la gamma infinita de la imbecilitat humana; el nostre plorat Moliné no hauria donat treva á la má apuntant caricaturas. No se si será casual; pero el día en que jo m' hi trobava semblava que 'ls haguessin triat.

Naturalment, que sent com trets ab motllo de fer carretas, no fan mal á ningú; molt al contrari, donan esplay á la vista y despertan l' esperit festiu, satírich, voltería qu' en més ó menos grau portém tots á dintre. Sols la presencia freqüent de malalts casi cadavérichs, molts dels quals no podentse valer, son portats á las piscinas

ab cotxets de rodas, gela sovint la rialla als llabis. ¡Pobres infelissos, mártirs de la desgracia, y alguns de la fé mateixa, ja que á molts el trasbals del viatge 'ls empitjora y

devegadas fins els mata! Per un paralítich, que degut á la forsa de la sugestió interna, arriba á moure el membre inválit, ¡quánts y quánts se 'n tornan desesperats, ab una agravació considerable de la seva dolencia! Diguin lo que vulguin els metjes, que al servey de la empresa de Lourdes, comproban els miracles—com si la fé no bastés y sigüés necessari 'l testimoni de la ciencia—qualsevol establiment balneari produheix proporcionalment més curas, sempre que s' apliquin degudament las sevas ayguas, que no las piscinas de Lourdes ahont quan no 's valen de la superxería, utilizan els misteriosos efectes de la sugestió,

Aixó sí: tot se treballa á la moderna.

No feya una hora que havia ocurregut una pretesa cura, y ja 'ls venedors de periódichs atronavan els carrers al crit de: —*La Croix de Lourdes avec le miracle d' aujourd'hui!*

Igual que á Barcelona, un' hora després de la corrida: —*La Publicidad con la revista de toros y la cogida del Patata!*

Las pelegrinacions, subjectas totas á una mateixa pauta, passen el temps entregadas á una verdadera orgia de devoció. Durant tot el matí están plenas de gom á gom las tres iglesias, que per cert son molt suntuosas, encare qu' enlletjidas ab las xarras presentallas dels pelegríns. Ara l' han donada en cubrir las parets de lápidas de marbre, disposadas ab tan mal gust, que semblan cartells de una escola de primeras lletras. Els confesionaris no poden donar l' abast y á tots els altars se diuen missas.

Després d' esmorzar, mentres els malalts son conduhits á las piscinas,—deventse advertir que 'ls miracles se fan sempre á porta tancada,—se celebra una especie de *meeting* al aire lliure. Un predicador ab l' accent nassal, propi dels francesos, arenga á la multitud... y allá s' hi veu de tot, desde 'l que plé de fé permanece ajonollat, estátich, els brassos en creu, fins al que assegut en un banch ó en la barana del mur que limita 'l riu, mastica tranquilament las provisions que porta previngudas. Alguns pujan fins al vehí turó del Calvari, ahont hi ha el Pretori, de figuras corpóreas encarnadas, menos la de Jesús qu' es tota de marbre, el conjunt semblant á un misteri de professó de Senmana Santa. Hi ha per arribarhi uns vinticinch ó trenta grahons, y obligan á pujarlos ajonollats, fins á las personas xacrosas que

casi no 's poden tenir, y que 's veuhen obligadas á anar de quatre grapas... al fi la seva pasició natural.

Després de dinar, á las vuyt del vespre, comensa la professó de las candelas. La multitud de pelegríns, cada hu ab un ciri y cada ciri dintre de una paperina en forma de pantalla, se desplega en ronda per las escalinatas, per las rampas, pels camíns de l' ampla y llarga avinguda que s' extén davant de las iglesias, en professó que no te ff, perque 'l cap s' uneix ab la qua, rodant sempre, y cantant un himne ab veu gangosa y una melodia molt monótona. Cada capellá hi porta las sevas ovellas, y alguns hi van tan entusiasmats, que caminan cul-arreras y marcan el compás fent servir el ciri de batuta.

La fatxada de las iglesias, y sobre tot el campanar de la basílica apareixen iluminats ab focos y globos de llum eléctrica de distints colors. Un rosetó ahont de día s' hi veu el busto de Pfo IX, queda transformat en una estrella lluminosa, y fins el rosari que 'l nen Jesús de un relleu entrega á Sant Domingo, té en lloch de grans, bombetas eléctricas.

La ronda dels ciris va seguint salmodiant sempre: —*Avé, Avé, Mariá!* fins que al tocar las nou l' il·luminació de las fatxadas s' apaga instantáneament. Llavors els de la professó 's replegan, agrupantse en la gran plassa que limitan las rampas y escalinatas, cantan el credo y 's dissolen, alguns d' ells calant foch á las paperinas. Pero encare n' hi ha de tossuts que fan el ressopó, encaminatse á escoltar la arenga que 'ls dirigeix tal ó qual sacerdot.

Trobantnos al fort de la disolució de las corporacions religioses dedicadas á l' ensenyansa, creya que algún de aquells sants varóns se n' aniria de la llengua; pero ni pensarho: tots parlan ab comediment, sense ficarse ab el govern, ni dir mal de la República, ni aclamar al Papa-Rey. Ben diferent dels nostres pelegríns.

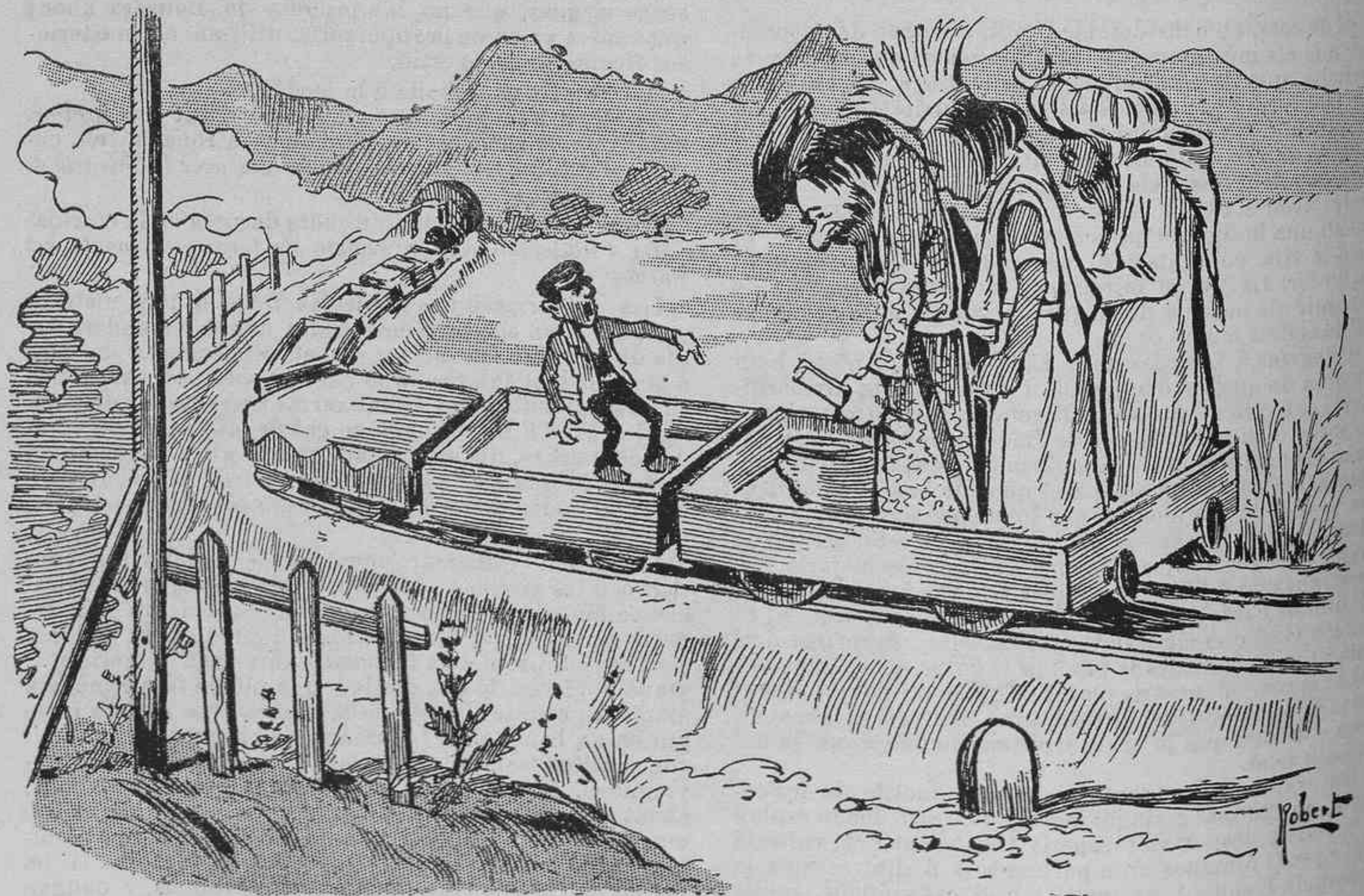
No obstant, crech que 'ls que á Lourdes portan el tinglado no 'ls ho permeterían: els vá massa bé 'l negoci perque puguin consentir que ab son zel intempestíu vagi ningú á espatllarlo.

P. DEL O.

UNA MISSIVA IMPORTANT

Cort Celestial: día dotze de setembre. Al apreciat arcalde de Barcelona. Molt senyor meu: M' hi enterat per la prempsa, de las festas, que 's proposa celebrar, lo present mes de setembre aquesta Ciutat Comtal, en honor de sa *patrona Merceneta* que Deu guard'. Alabo sa gran pensada puig qu' es digne d' alabar; més permetim senyó Arcalde que 'm prengui la llibertat de dirli qu' aquestas festas no 's podrán portar á cap, per motius que vaig á dirli tot seguit. No sé si sab que cad' any aquesta *casa* (que tinch l' honor de guardar) concedeix una *audiencia* privada, á tots els mortals fabricants de *calendaris* entre ells, al *Saragossá*, pera tractar de las plujas y altres novetats de l' any. Donchs bé; dech comunicarli que tinch paraula formal donada baix garantia, de ploure á *bots y á barrals* del vintitres de setembre al dos d' octubre; cabalment els mateixos días qu' al efecte han designat, segons llegeixo en el tomo segón, capítol octau, párrafo quint, del *Registre de mals temps y tempestats*,

EL TREN DELS GEGANTS

—¡Cuydado! ¡Baixeu el cap, que vé un túnel!

FORASTERAS

que 'm presenta 'l secretari de torn, San Ramón... del Call. Ja veu, doncas, senyor batlle, qu' es un cas com un cabás; tornar la paraula enrera, jo comprén que no fá *sant*: además, tinch fet el *gasto*; santa Bárbara ha comprat mil trons, á pagá *al contado* (si vol pujar aquí dalt, li ensenyaré la factura); destino per altra part, un saldo de *corre-camas* que ván sobrar per Sant Joan y que com tot s' aprofitá aquí, servirán de *llamps*. Ab aixó, si no vol veure la Mercé ab *garróns* de pam, banderetas remulladas com si sortissin del bany; forasters ab una crosta de fanch fins el cap del nás y al pobre elefant del *Parque* ab lo parayga á la má, publiqui la present carta ab bandos per la ciutat llicencíhi á la *quitxalla* del batalló qu' ha format,

telegrafíhi als arcaldes dels pobles del seu voltant que suspenguin desseguida la *remesa* de gegants, digui als carrers que guarneixen que no tirin endevant, y sobre tot, senyó Alcalde cregui arrenqui d' un grapat las palmeras qu' á la Plassa de Catalunya ha plantat. ¡Pobretas, tan *petitetas*! no hi tenen cap culpa, cap de mullarse y fora llástima, sent com son *menors d' edat*. Ja sab, donchs, lo meu programa que crech just comunicar, pels efectes que convinguin á sa gran autoritat. Tinch molt gust en oferirme segurs servidor: ja ho sab, mani con vulgui á

SANT PERE

Porter del Cel (Rubricat).

Per la copia

J. MALLEU

EL MOSSO: —¿Vols t'hi jugar que aquest parell de tipos venen á Barcelona per pendre part en el *Concurs de bellesas*?

EL PIANISTA

La escena al jardí d' una torre, ahont, aquí y allá, *flirtejant*, se veuen escampats una multitud de joves d' *ambos sexes*.

—Escolti, Pablito, ¿cóm es que 's porta las cosas tan amagadas?

—¿Jo?

—Sí, senyor: la seva mamá acaba de dirme que l' altre día, al ball de *La Constancia familiar*, vosté va ser el que va tocar el piano.

—Permetim, donya Josefina...

—No hi ha permetim que hi valgui. ¡Es infame lo que vosté estava fent!... Tením piano, hi ha aquí una infinitat de joves que, morintse'n de ganas, no poden ballar per falta de pianista... ¡y vosté, callat com una estatua de pedral!...

—Pero, es que...

—¡Nadal!... No hi valen excusas... ¡Niñas, niñas, al salón!... ¡Ja tením pianista!...

Explosió general de crits y aplausos.

—¡Tením pianista!...

—¡Tením pianista!...

- ¿Quí es?
 —¡En Pablito!
 —¡Hurral... ¡Viva en Pablito!...
 —No ho havia sentit dir may.
 —¡Ni jo!
 —La seva mamá ho ha descubert.
 —¡El grandíssim tunantel... ¡Y no deya res!
 —¡Al saló!... ¡Al saló!...
 —¡Viva en Pablito!...
 —¡Viva el gran pianista!
 —¡Viva en Listz!...
 —¡Viva en Paderewski!

En un santiamen queda desert el jardí. Tothom se traslada al saló.

—¿Comensarém ab un wals?—pregunta donya Josefina.

—Val més ab una americana—respón una senyoreta rossa.

- Jo diría una massurka.
 —¡Qualsevol cosal... La qüestió es ballar.
 —¡Just!... ¡Ballar, ballar!
 —¿Y 'l pianista?... ¿Ahont es el pianista?...

Crits estrepitosos.

- ¡Pablito!...
 —¡Senyoret Pablito!...
 —¡Excelentíssim y eminentíssim senyoret Pablito! Per Deu, no 'ns fassi esperar més!..

Compareix donya Josefina, portant á n' en Pablito del bras.

- ¡Aquí tenen el prófugol
 —¡Prófugo inhumano!
 —Bueno; prou recriminacions. *Ha llegado la hora y el momento...* ¿Qué 'ns tocará primer?

- ¡Oh! Aixó el piano ho dirá.
 —¿El piano?... En fi: arreglis vosté ab e'l.—

En Pablito s'acosta al instrument. Comensan á formarse las parellas. Passa un minut, dos, tres, quatre, cinch... El piano no sona.

Donya Josefina, aixecant la veu:

- ¡Pablito! ¿Qué hem de fer?
 —¿Qué vol que fassi?
 —¡Toqui, home!
 —Pero ¿cóm vol que toqui?... ¿Ahont es el manubri?

Estupefacció general.

—¡Ah! ¿Era de manubri 'l piano de *La Constancia familiar*?

- ¡Sí, senyoral!...

MATÍAS BONAFÉ

PRINCIPAL

La companyia de la Sra. Tubau, dirigida per l'intelligent Palencia, donará una serie de funcions de drama y alta comedia. á contar desde demá, día 20.

Havém tingut ocasió de veure la llista de personal y repertori d'obras, á part d'altras de novas qu'estrenará durant la temporada, y no es descabellat el creure que 's veurá animat com may el clássich teatro del Plá de las Comedias.

El senyor Palencia anuncia l'estreno de *La doncella de labor*, refundició de una célebre obra de Pérez de Montalbán.

La esperém ab impaciencia, desitjantli un éxit complert.

NOVEDATS

Gracias á Deu. Ara ja sabem com se diu la criatura

misteriosa que tants mals ratos va fernes passar, al seu naixement tan costós y en la ignorancia de si era noy ó noya.

L'obra que ab tant soroll se venía anunciant se titula *El anillo mágico*; y, segons tením entés se tracta de un arreglo ó adaptació de una obra molt popular.

Esperém veure qué será.

GRANVIA

Dimars la Vitaliani va ressucitar un'obra: aquesta es la paraula, la va ressucitar. *Déborah* es un drama sensibilibista escrit durant la primera meytat del passat sigle per un autor alemany, en Salomon Hermann Mosenthal, que per cert no ha lograt passar á la posteritat. Aixó no vol dir qu'en el seu temps no fes derramar algunas llágrimas; pero avuy no 's plora perque un pare qu'en ei moment de anar á malehir al seu fill casi 's fereix, retiri després la maledicció *non nata*; ni perque una jueva maleheixi y remaleheixi al seu antich enamorat, quan víctima de un engany se casa ab un altre. Avuy las malediccions apenas s'usan en el teatro, ni en la vida real, y si algun autor hi apela, l'espectador se queda tan tranquil.

Aixó sí, l'obra alemana no dupto qu'estará escrita en vers: m'ho fa creure aixís el que bi estigui la traducció italiana, feta ab molt esmero.

He sentit á dir que *Déborah* fou una de las obras predilectas de la famosa Ristori, y aquesta sola circunstancia posa de relleu la valentia de la Vitaliani al péndrela pel seu compte, adaptantla al seu art sempre vibrant y fidel á la veritat. No crech que imiti poch ni molt á la famosa trágica; pero aixís y tot treu un partit extraordinari del paper de la protagonista, donant una poderosa intensitat á las escenas culminants del drama: la de la persecució y la de amor en l'acte primer; la de la desesperació al final del segon; la del cementiri y de las malediccions en el ters; la de la tendre despedida en l'últim. Els versos els diu de una manera assombrosa, y ab un alé de vida que maravella, de manera que fa mes que dirlos: els viu.

Tots els demés artistas secundaren dignament el treball de la gran actriu, executant algunas escenas de conjunt molt arrodonidas.

TÍVOLI—CIRCO EQÜESTRE

Segueix concorregut, sobre tot els días festius y els de moda. Dimars varen debutar els originals artistas Mr. Aldow, Mlle. Theo y Flora Chiarini, que obtingueren molts aplausos en sos respectius traballs.

Aviat debutará *L'home sense brassos* que pinta ab els peus (ni mes ni menos que alguns pintors de per aquí). Y seguidament se presentarán els célebres *Pandur's* y la simpática *Bena Aladini* artista també de mérit reconegut.

CONCERT EUTERPE

El próxim diumenge, día 21, celebrará son benefici el distinguit mestre director de la societat coral *Euterpe* D. Sebastiá Rafart, ab l'estreno del himne á coro y orquesta *Lo llegat de 'n Clavé*, quina lletra es del eminent poeta catalá Apeles Mestres.

Atenent á lo escullit del programa y á las moltes y bonas simpatias que s'ha guanyat l'intelligent mestre Rafart ab son talent y sa laboriositat, es de creure que 'l concert de diumenge 's veurá atestat de concurrents.

CATALUNYA

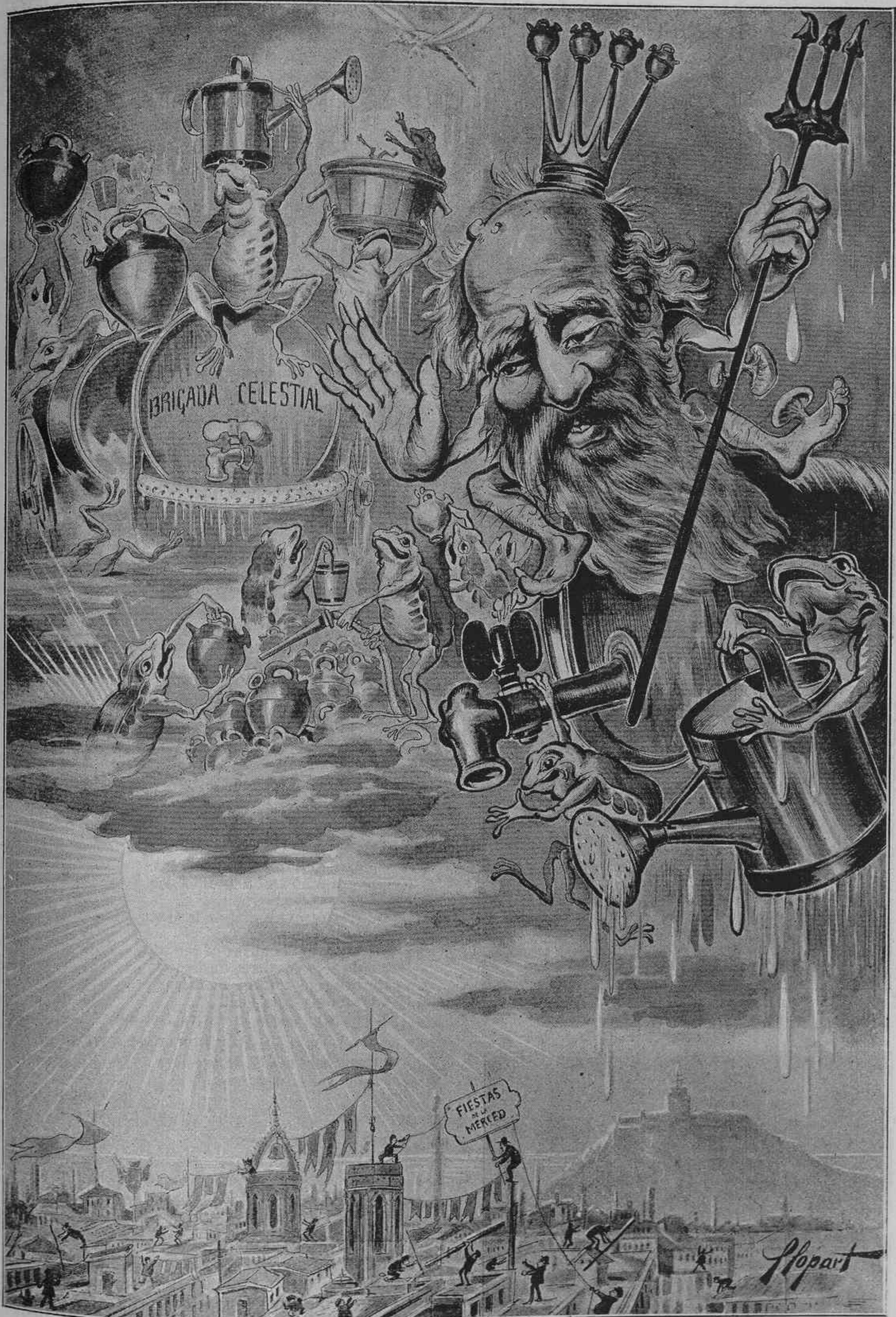
Avuy, inauguració de la temporada y debut de la companyia cómic-hírica dirigida per D. Enrich Gil. S'estrenará *La buena ventura*, obra que vé precedida de popularitat.

Forma part de la companyia la ayrosa y simpática primera triple senyoreta Gurina, ventatjosament coneguda per haver treballat en el mateix teatro durant l'anterior temporada.

ROMEA

També demá obrirá sas portas el Teatro Catalá. Ab un cartell espléndit del qual ne forman part numerosas obras per estrenar, de reputats escriptors de la terra, la companyia que dirigeix l'entenimentat y modernisat primer actor Enrich Borrás promet fer una campanya brillant durant la temporada que comensa. La llista de la companyia es numerosa y la constitueixen els principals elements ab que conta avuy la escena catalana.

EL DEU DE LAS AYGUAS

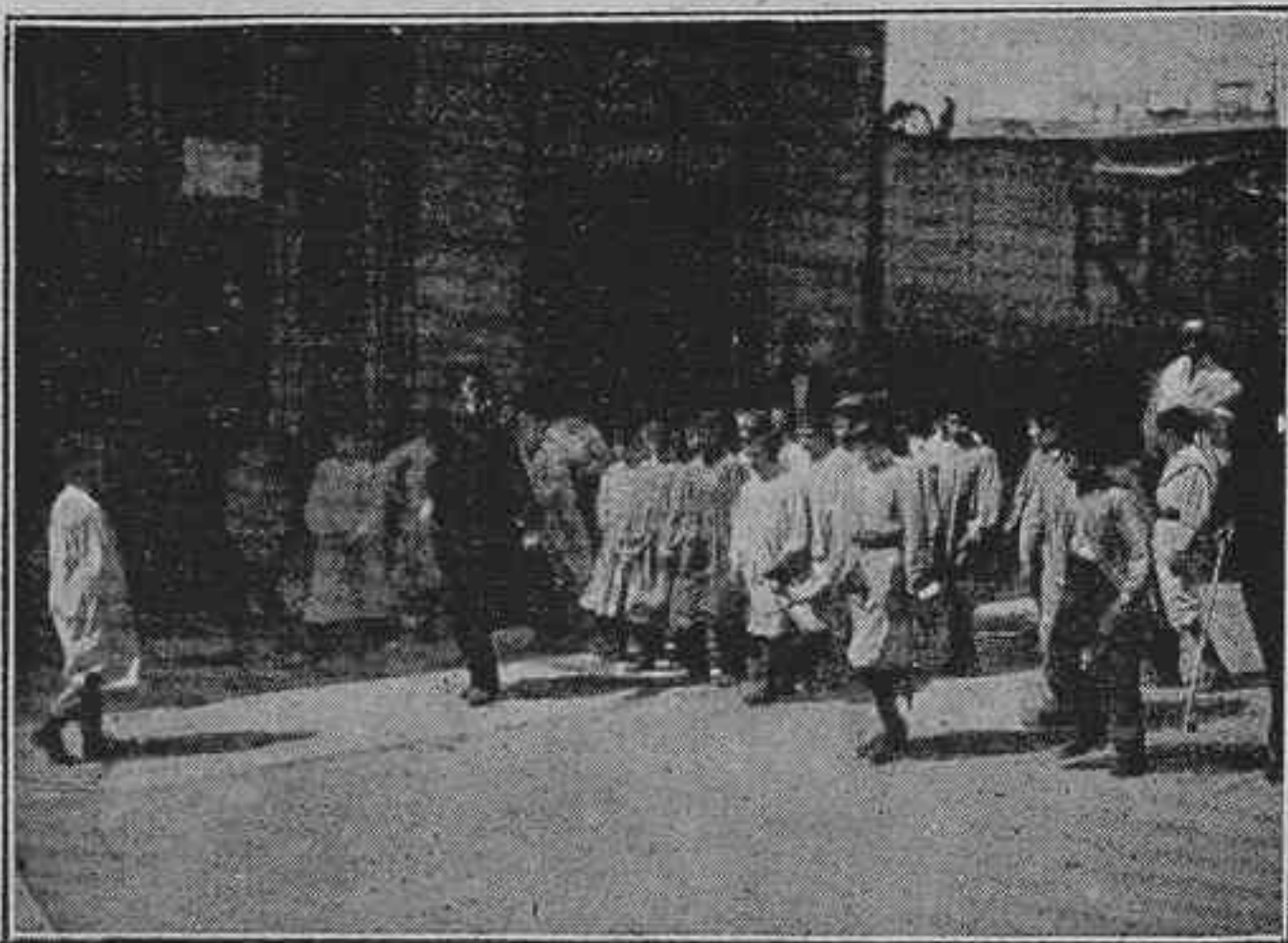

—¡Anéu, anéu guarnint! ¡Ja veureu, segons cóm estigui d' humor, quína dutxa us preparo per aquells días!

EL BATALLÓ INFANTIL

Reunió del personal.

[En marxa!]

¡Descansen!

¡A casa!

Insts. de J. P. CUBINYÀ

molts d'ells ventatjosament coneguts de nostre públich.
Pel dia de inauguració s'anuncian *Lo compte l'Arnau*
de 'n Pitarra y *La gallarda del Roser* estreno de Bori y
Fontestá.

RESPOSTA

A EN SILVESTRE MUSSOL Y BARRAGROSSA

Guimons

Molt senyor meu;

La present os desitja un mal de ventre
que os tingui entre llenzols tot aquest mes.

Sabreu com no hi rebut la carta vostra
perque 'm vareig morí un día d'aquests
y estich *al altre barri*

hont no s'hi fa cap festa á cap Mercé.

Sabreu com del disgust la meva dona
s'ha ficat á un convent

per marxá d'aquest mon y de passada
evitá las sorpresas de pagés.

Sabreu com de la casa hont ens estavam
no 'n queda ni terrat ni fonaments
perque hi va caure un llamp fa quatre días
y ni un pam de paret va deixá en peu.

Aixís, donchs, si baixeu á passar festas
no conteu ab en Pau ni ab son piset
perque del pis, del Pau y de sa esposa
no 'n queda sombra, rastre, pols ni res,
pro com que, mort y tot, per xó 'm recordo
d'aquell favor tan gros que 'm vareu fer
desitjant servos útil
os vaig á da un concell.

Si baixeu tots plegats á Barcelona
y voleu estar bé,

llogueu per quinze días
aquells grans magatzems
que hi ha al passeig de la Barceloneta,
únic lloch ahont cabreu

vos y la vostra dona, el vostre pare,

el ruch y els cinch baylets,

el *Jaume de la Soñ*, la seva dona

el germá també seu,

els set nebots, las dugas cosinetas,

las quatre caixas, els dissets farcells,

el cofre, els set baguls, els *sachs* de cervas

y els *cistellons* de nous, ó al *inrevés*,

els sarrions d'admetllas

y aquell munt de panotxas de moresch;

tot plegat, mal contat, quatrecents *bultos*

ferrats bona part d'ells.

Si no llogueu aixó qu'os dich ó al menos

una plassa de toros ó un convent,

os esposeu á no trobá un hostatje

ahont cabre tots pogueu,

tenint de dormí al mitj de la Gran Vía

obstruhint el carrer,

exposats á que 'ls guras os recullin,

fassin de tots vosaltres un paquet

os timbrim, os rotulin, os facturin...

¡y á Guimons falta gent!

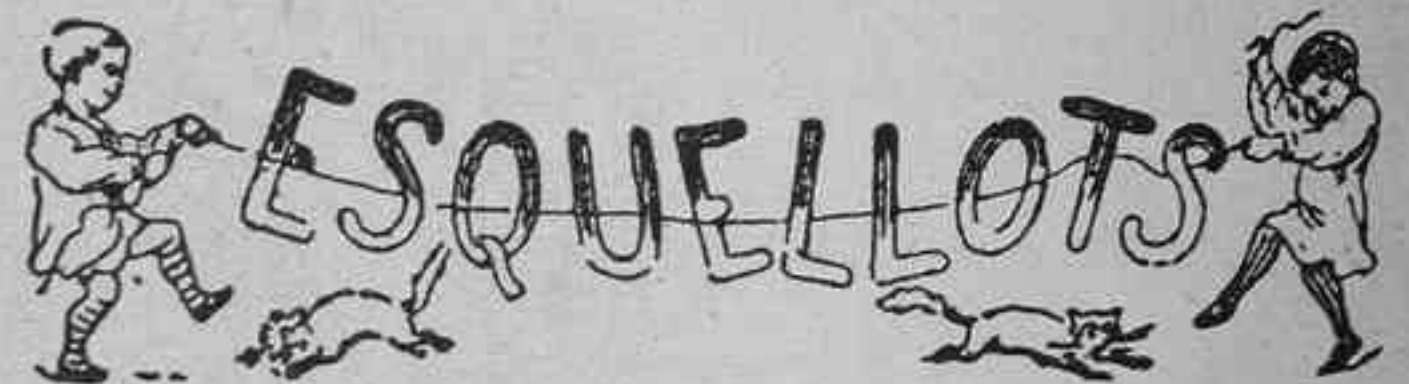
Os envía al *deixós* la vostra víctima

PAU BONAPASTA Y MET

Quisapahont als 12 de setembre
del any que transcorrem.

Per la copia

JEPH DE JESPU

Hem sentit á dir que tan bon punt el *Banch d'*
Espanya s'instali en l'edifici que 's proposa cons-
truhir en el solar que avuy ocupa el *Teatro Princi-*
pal, una part de la casa de Ca'n March de Reus
preten llogarla la empresa de *La Perdiu*.

La redacció, en aquest cas, s'instalarà en una famosa arcoba íntimament relacionada ab el naixement del periódich regionalista. Allá, en efecte, s'hi varen fer molts dels quartos que han servit pera portar á cap la patriótica empresa.

Aquest amor á la casa pairal honra molt als perdigots. Si allí varen naixer, just es que allí vulguin viure y fins morir quan els hi arribi l' hora.

Ja han vist lo dels consums.

Els representants de la gent de bé que ab tants bríos van entrar á la Casa gran, dihent que prompte 's coneixeria la seva intervenció en las cosas del Comú, després de prop de nou mesos de remenarlas, se troban ab un desgabell que ni ells mateixos s' entenen.

Tirant de una cicera, s' ha vist que totas estavan enlassadas.

S' ha tractat de formar un expedient, y s' ha procurat que 's confiés á un company de causa, al objecte d' evitar que surti tot á la superficie.

Y 'l Sr. Pons, impertérrit, sense dimitir.

Ell ja ha lograt lo que volia: que 'ls burots no reneguin, y ab aquest *triumf* pot esperar tranquil. De la presidencia dels consums al Cel. Sant ignocent!

Lo més bonich es qu' en lloch d' esmerarse com deuria en corretgir els vicis y las irregularitats del ram, se declaran impotents per realisarho. ¿Y donchs ahont es l' energia que 'ls companys de causa tenen sempre á la punta de la llengua?

No: lo qu' es ab els consums no hi volen bromas: desde que 'ls han tastat qu' están fent escarafalls, y ara surten ab la cansó de que l' Ajuntament els arrendi perque aixís ells puguin conservar el seu prestigi.

¡Sants ignocents! torno á dirvos per segona vegada.

Perque lo que ha dit el Sr. Pons en plena sessió de que una empresa particular els faria anar millor que l' Ajuntament, es la confessió palmaria de que te més zel qui treballa per ell y en benefici propi, que qui ho fa pel Comú y en benefici dels seus ciutadans.

Pera formarse una convicció tan trista, pero al mateix temps tan acomodada á la especial manera de sentir de la gent de bé, no valia la pena de anar á las eleccions á disputarse 'ls cárrechs edilicis.

Era millor esperar que l' Ajuntament tregués á concurs els consums y arrendarlos, pera fer com á negociants lo que no saben cumplir com á regidors.

Y no 's creguin que vajan del tot descaminats els que suposan que serán companys de causa els que 's quedarán ab el negoci, cas de que 'ls consums arribin á arrendarse, com desitja 'l seráfich senyor Pons.

No falta qui ja ho te tot amanit, pera quan arribi 'l cas. El sosteniment del Sr. Martí en la *quefatura* contra vent y marejada, n' es un vehement indici.

—¡Qué s' hi ha de fer!—deya l' altre día un dels del katipunán consumer.—El govern ens fa guar lo dels concert económich; donchs bé, 'ns entretindrem ab els consums, y mentres tant farém boca.

Sembla mentida que 'ls propietaris que 's disputan la possessió dels terrenos de la Plassa de Catalunya, estiguin tan cremats perque l' arcalde hi fassi plantar palmeras.

¡Qué més voldrían els propietaris de un camp, sino que una persona desinteressada 'ls hi fes plantacions que costan un dinerall

APROFITANT L' OCASIÓ

—¿Deu duros d' emblanquinar una cuyna?

—Si senyora. Ara 'ns ho fem pagar bé. ¿No veu que ab aquest trángul de las festas els artistas aném tan buscats?

CRIT DEL COR

—¡Quína llástima, eh, que no s' haji fet un *Concurs de bellasas... masculinas!*

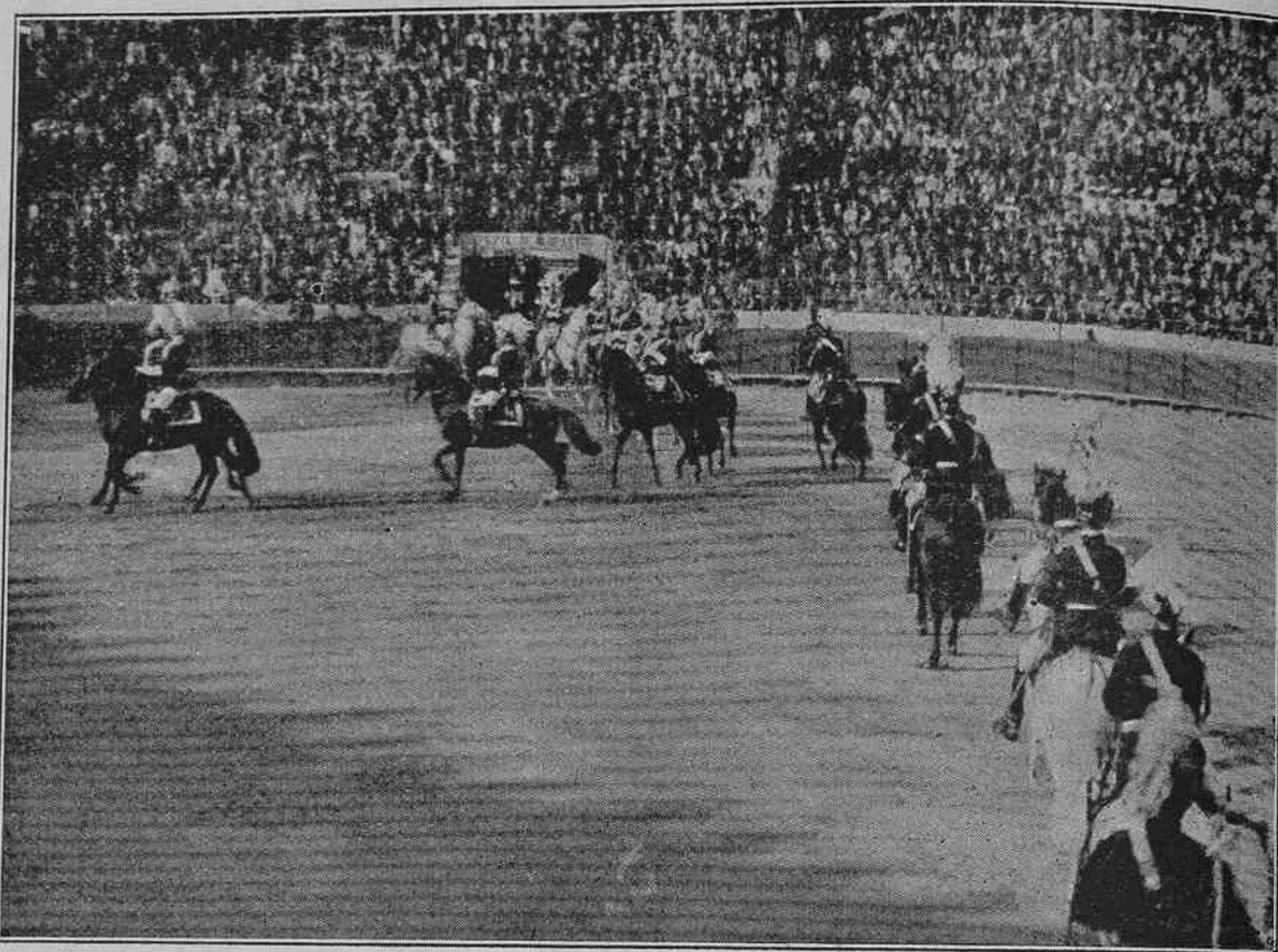
Cert que 'l plet que sostenen ells ab ells va llarch; pero també las palmeras creixen ab extraordinaria lentitut y tardan molt temps á fructificar.

De manera que 'ls que al últim guanyin el plet, tindrán dugas satisfaccions á la vegada: la de recobrar els terrenos y la de poderse fer al mateix temps un bon panxó de dátils.

Ab molta satisfacció participém als nostres estimats lectors qu' en l' establiment tipogràfich de *La Campana* y *L' EsQUELLA*, ha sigut estampada l' octava edició de *L' Atlántida*, immortal poema del egregi Verdagner.

Es aquesta una honra pera la nostra tipografia, de la qual ens enorgullím, tant més al considerar, qu' en els días de las grans amarguras que hagué de passar el poeta, mentres alguns dels que avuy qu' es mort y tant l' ensalsan, li giravan l' espatlla desdenyosament, quan no li assestavan en-

Á LAS ARENAS.—CORRIDA DEDICADA AL DUCH DELS ABRUZZOS

Presentació de la guardia municipal montada.

Inst. de J. P. CUBINYÁ

verinadas punyidas, LA ESQUELLA DE LA TORRATXA sortí sempre ab valentia y sense vacilacions á la seva defensa.

El Duch dels Abruzzos, á son pas per Barcelona, ha sigut objecte de las més simpáticas y carinyosas demostracions.

L' Ajuntament va obsequiar-lo ab molta finesa y 'l poble 'l va aplaudir ab calurós entusiasme.

Y la veritat es que s' ho mereix, quan no per ser fill del caballerós rey Amadeo de Saboya y nascut á Madrit de més á més, com á home de ciencia y de acció, que tal el proclama son arriscat viatge d' exploració del Polo Nort.

¡Quántas cosas no ha fet pensar la presencia de aquell simpátich jove entre nosaltres!...

Semblava que contemplesim regións serenas, inundadas de llum, fora del nostre alcans, privats de possehir las, per havernos deixat portar de tomballó en tomballó al fons de un negre precipici.

¡Si á lo menos sapiguésem seguir l' exemple d' ell, que despullantse de tota pompa cortesana ha arribat casi al Polo Nort!

Mes ay! nosaltres no arriba-

REGIDORS Y GENT DE BÉ

—Francament, si no fos que aquests días de festas l' Ajuntament deurá celebrar bastants tiberis, crech que ab tot aixó que avuy passa lo millor sería dimitir.

rém en lloch. Fa massa temps qu' hem perdut la brújula.

Se queixa un periódich de la falta de vigilància que 's nota en las immediacions de la gran gabia dels micos del Parch, lo qual fa que alguns salvatges els atormentin, dantlos sustancias nocivas, burxantlos ab bastons y fins tirantlos pedras.

Sembla mentida que hi puga haver qui tingui tan malas entranyas ab els seus antecessors.

Els micos no ho farían, y ho han de fer els descendents dels micos.

Quan en Pella y Forgas va declarar que acceptava l' encàrrech de instruir l' expedient sobre 'ls gatureris y escándols de consums, un regionalista de la comissió va respirar fort com si li haguessin tret un gran pes de sobre, y es fama qu' exclamà:

—Eureka! Ja estém salvats. Tením á n' en Pella pel mànech.

A Murcia si que tenen regidors dignes.

Per qüestió de presidir una corrida de toros, els que van considerarse desdenyats, varen presentar punt en blanch la dimissió del càrrech.

Aquests á lo menos tenen lo que se 'n diu *vergüenza toreral*...

En cambi 'l Sr. Pons s' aguanta en la presidencia dels consums, encare que li amollin á un Mir y Miró, que ha sigut sempre un bitxo de cuidado.

Fins sembla mentida que un home de una educació religiosa tan esmerada, demostri tanta aptitut per la brega y sigui un trunfo en la sort del *quiebro*.

¡Hasta dihen que 'ls fa de rodillas, com el Galito!

Un tren especial portava 1,000 passatgers de Zaragoza á Calatayud, ansiosos de veure la corrida de toros qu' en aquest últim punt tenían preparada.

Y 'l tren—¡oh decepció inconsolable!—va quedar detingut pel camí, á causa de terrible revinguda del riu Jalón.

No varen veure una corrida de toros; pero en cambi varen poder disfrutar las emociones fortas de una corrida de riu, saltant las barreras y fent grans estragos en tota la comarca.

Un detall:

Fins la Plassa de toros ahont devía donarse la corrida 's va inundar, y 'ls toros haurían mort ofegats si no 'ls haguessin obert el corral, y ells mateixos, fugint de l' aygua, no haguessin anat á refugiarse sobre 'ls tendidos.

Per últim els toros han ascendit una vegada á lo menos al lloch que 'ls correspondrà, 'l día que 's posi en moda la lidia de aquest animal frèstech que se 'n diu home.

Una estadística curiosa.

A Alemania vihen 378 personas, qual edat passa de 100 anys. A Fransa, 223. A Inglaterra, 146. A Noruega, 23. A Suecia, 10. A Bèlgica, 5. A Dinamarca no més que 2.

Espanya, en cambi, porta la ventatja á totas, ascendint el número de centenaris á 401.

Lo qual tant parla en pro de la salubritat d' Espanya, com en confirmació de aquell antich refrá que diu: «Mala herba may mor'»

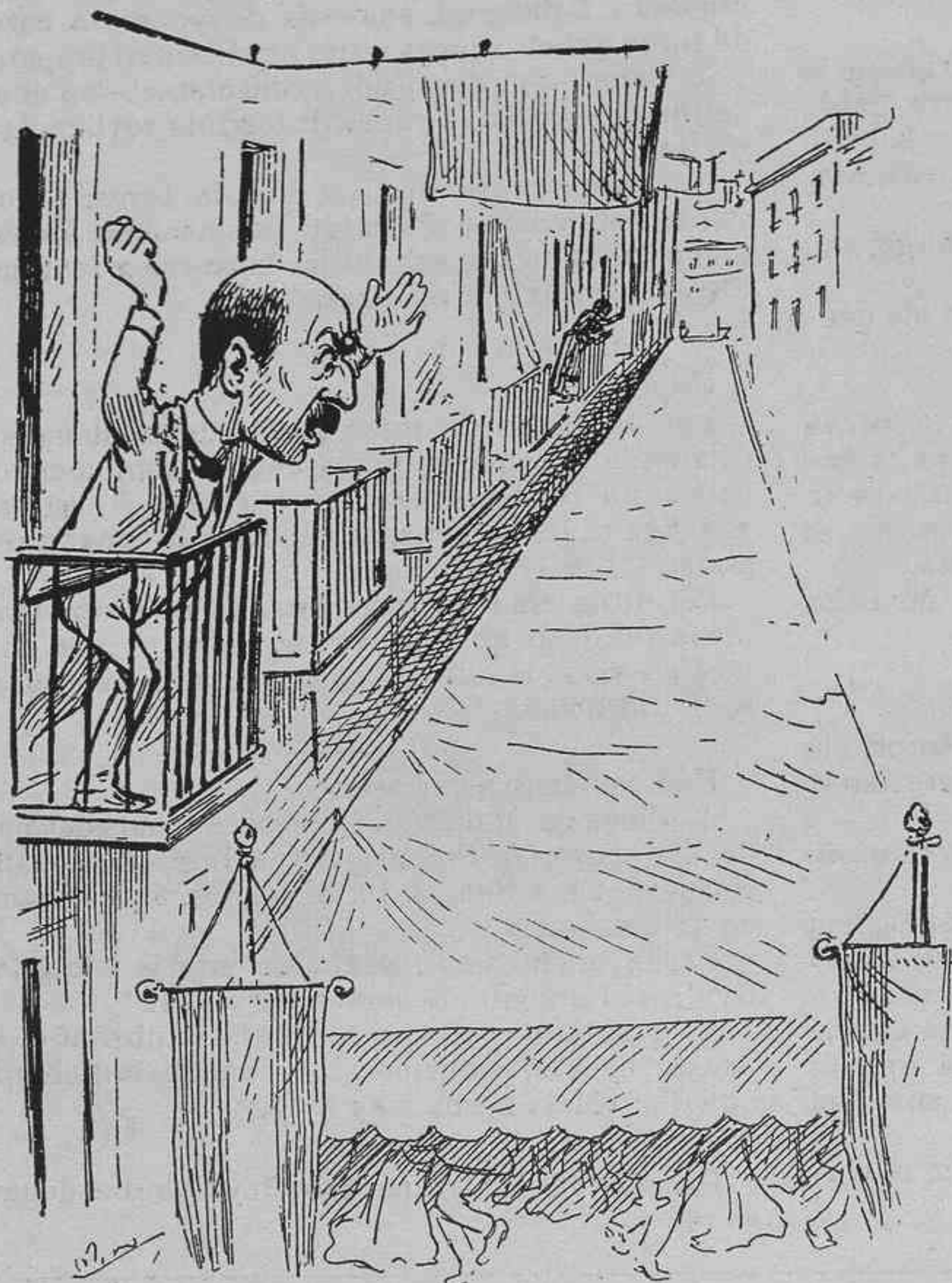
Un versificador empalagós, deya un día donant-se tó:

UN CAS COM N' HI HA MOLTS

—¡Una gracia de caritat per una pobra comissió que, ara qu' está formada, no troba diners per' adornar el carré!

QUI MES HI FA...

—¡Pues aquesta sí qu' es bona!
Soch el qui mes ha donat
per la subscripció del barri,
y ara, mireuvos... ¡Tapat!

—Acabo d' escriure un poema que té 30,000 versos endecassílabos.

—¡Recristina!—exclamá un seu amich al sentirlo.
—Digas, donchs, que á lo menos se necessitan 15,000 homes per llegirlo!

—Tú que dius que sabs fer versos estimat amich Quintana,
te vuy demaná un favor;
fesme'n un pel sant del pare.
—¿Que vols que 't fassi, una décima?
—Sí, pero fesla ben llarga.

A. RIBAS LL.

Que no pot ser se 'm figura
á mí, que 'l tenor Gasol,
tenint sis pams d' estatura
pugui may arribá al sol..

J. ARRÉS

—En Joanet es curt de vista
y no obstant té la costum,

de dir, per fer l' home llest.
—Jo ho veig venir tot de lluny.

PUIG Y CUNILLER

—María, si va al mercat
¿pot portarme un poch de peix?
—Senyora, donguim *anguila*
y al moment n' hi portaré.

J. FARRÉS GAIRALT

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

1.ª XARADA.—*Vi-la-no-va.*

2.ª ANAGRAMA.—*Pietat—Petita.*

3.ª CONVERSA.—*Teyá.*

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

Bevent l' aigua fresca
que surt d' una font
van sentí aquest diálech
un pilot de jonchs:
—*Quarta* vols donarme
el teu tendre cor
jo 't faré ditxosa,
tú 'm farás ditxós.
Si Deu fills ens dona
els farém petons.
Ab gust te 'n faria
un parell al front
y uns quants als teus llabis
plens de carmí y foch.
—Calla, no 't desvihis
ó 't creuré traydor.
Quart no tens *dos-terça*
quart-quint potser jo
et dongui lacónica
tremenda llissó.

Dos-terça el permís

dels meus pares, jó,
per *prima-girada*,
no hi haurá obstrucció.
—Gracias, *Quarta-quinta*.
—No siguis talós
ni si vols ser l' amo
pateixis de *tot*,
que es mal que mals porta
á aquell que mandrós,
indolent, no esbrina
son pervindre fosch.

J. COSTA POMÉS

II

Sempre *hu-dos-tres* en Pepet,
la gayta quan va á *Total*,
y per cert que no ho ha mal,
pues n' arrenca un *dos molt net*.

ANTONI FELIU

ANAGRAMA

En *Tot* que fa de *total*
en el carrer de Mitj-día,
diu qu' una noya sens *tot*
li digué: ¡*Palpá 't voldria!*

ENRICH M. GENE

TRENCA-CLOSCAS

ADELA P. ROCA

Ab aquestas lletres degudament combinadas formar
el títol d' un drama catalá.

J. FELIP

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

¡Ja ha sortit! — Actualitat sicalíptica — ¡Ja ha sortit!

De indispensable utilitat pels forasters de fora.

De curios interés pels ciutadans indigenas.

Las Festas de Vilatrista

PROGRAMA SATÍRICH DE LAS FESTAS DE LA MERCÉ

ACOMPANYAT DE UNA GUÍA HUMORÍSTICA Y UN PLANO SIMBÓLICH

Text de AUGUST COCA Y PONCÉM — Ninots de P. CATARINEU, Pbre.

Un tomet de 32 planas.

Preu: DOS rals.

Els corresponsals que no hajan fet el pedido, que no s' adormin.

PRECIOSO ÁLBUM DE 192 FOTOGRAFÍAS DE LA CAPITAL Y SUS ALREDEDORES enuadernado con artísticas tapas articuladas con cordones de seda,

Precio 8 pesetas

EDICIÓN ECONÓMICA, PESETAS 5'50

COLECCIÓN DIAMANTE (edición López)

Acaba de publicarse el tomo 83

Viaje á la Luna

POR CYRANO DE BERGERAC

Un tomo en 8.º con elegante cubierta á varias tintas, Ptas. 0'50.

NOVEDAD

CAMINO DEL AMOR

POR JORGE OHNET

Un tomo en 8.º. Ptas. 3'50.

NOVEDAD

EL BUDHISMO ESOTÉRICO

POR A. P. SINUETT

Un tomo en 8.º. Ptas. 2.

Nova de APELES MESTRES

CROQUIS CIUTADANS

Preu: 3 pessetas

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no s remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Instrument.
 6 5 3 4 5 1.—Máquina.
 3 2 1 5 7.—Refrescant.
 1 5 6 7.—Establiment.
 4 5 6.—Tota persona 'n té.
 3 2.—Adverbi.
 4.—Xifra romana.

MANOLO FIDEÑAS

CONVERSA

- ¿Vols venir á cassar, Colomer?
 —La Salvadora tal vegada no voldria.
 —Demanalí home...
 —¿Y qué cassarém?
 —Lo que jo y tú habém dit.

M. J. L.

GEOGLÍFICH

×
 L N E T O D
 R E k A
 B A R A T O
 D X

F. JOANET

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm.
 Tinta Ch. Lorilleux y C.

ESPERANT QUE 'S COMENSIN LAS FESTAS

—¡Ah salau! ¡Qué 'n despatxarém de gats!